

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוז
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי כ"ו חשוון תשע"ח | דף היומי בבלי: מכות י. | לוח יומי מקוצר: עמוד 94 סימן רע"א.
מוסר: מאמר ראשון ויזכור האדם עד תחילת מאמר שני.
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק א משנה א' 'והעמידו תלמידים הרבה' עד משנה ה'.

הדף היומי בהלכה

לכסות את החלות בקידוש עם כיסוי שקוף?

רק בקידוש הלילה, כשעדיין לא קידשו שבת זו. המפה הפרוסה על השולחן, נחשבת ככיסוי תחת הפת. ונחלקו הפוסקים בנוגע לכיסוי שקוף שהפת נראית דרכו – אם הוא מועיל לפי הטעם הראשון, שלא תראה הפת את בושטה. והמקדש על הפת – לפי הטעם הראשון והשלישי אינו צריך לכסותה, אך לפי הטעם השני צריך לכסותה, וכן המנהג. [שו"ע רע"א, משנ"ב מב, ושעה"צ מח; ביאורים ומוספים דרשו, 47 ו-49]

לפני הקידוש בשבת, יש לפרוס מפה מעל הפת ומתחתיה, ולהותירה מכוסה עד לאחר הקידוש. ושלושה טעמים לדבר: האחד – כדי ש"לא תראה הפת את בושטה", שהיא חשובה יותר ואף על פי כן מקדימים את היין לקדש עליו. השני – זָכַר לְמֶן, שאף בו היה 'לחם משנה', והיה מכוסה עם טל מלמעלה ומלמטה. והשלישי, כדי שהסעודה 'תבוא' בשעה שהשבת כבר מקודשת ועומדת, כלומר, הפת תהיה גלויה ומוכנה לסעודה בשעה שכבר קידשו את השבת; וטעם זה שייך

הדף היומי בהלכה

כשמניחים לחמניות ליד כל צלחת - האם צריך לכסותן בשעת הקידוש?

הוא זכר למן אין צריך לכסותם, שהרי אין כאן 'לחם משנה', אך לפי הטעם שלא תראה הפת בושטה צריך לכסותם, וכן המנהג. ובסעודה שלישית, שאין מקדשים בה על היין תחילה – יש אומרים שאין צורך לכסות את הפת, כיון שעיקר הדין הוא כפי הטעם שלא תראה הפת בושטה; ויש שכתב שצריך לכסות את הפת, כפי הטעם שהכיסוי הוא זכר למן. [ביאורים ומוספים דרשו רע"א, 48]

כאמור, ישנם שלושה טעמים לכיסוי הפת בשעת הקידוש. והיושבים בסעודה סביב כמה שולחנות, ואחד מקדש לכולם – נחלקו פוסקי זמננו, אם לפי הטעם הראשון, "שלא תראה הפת בושטה", צריך לכסות את הפת על כל השולחנות, או רק את הפת המונחת לפני המקדש. ולפי הטעם השני, שהכיסוי הוא זכר למן, יש לכסות את הפת בכל השולחנות; אך למעשה נוהגים להקל ולא לכסות אלא את הפת שלפני המקדש. וכשמקדשים על מיני מזונות – לפי הטעם שהכיסוי

הדף היומי בהלכה

איך עושים קידוש - בעמידה או בישיבה?

זה ניכר יותר שהקידוש הוא 'במקום סעודה', שהרי יושב במקום שבו סועד; וכן משום שבאופן זה 'נקבעים' יחד כל השומעים, ויכול המקדש להוציא את השומעים לכתחילה. ולדעת המשנה ברורה, כך אכן ראוי לנהוג כשאחד מוציא את האחרים. ורבים נוהגים לעמוד בקידוש על פי הקבלה, אך יקפידו 'לקבוע' עצמם יחד בעמידה במקום אחד. [שו"ע רע"א, י, ומשנ"ב מה-מז; ביאורים ומוספים דרשו, 56]

לדעת השולחן ערוך יש לעמוד בעת אמירת 'ויכולו' בקידוש של ליל שבת, משום שאמירה זו היא כעדות על בריאת שמים וארץ, ועדות נאמרת בעמידה; והרמ"א כתב שמנהג בני אשכנז לשבת, כיון שעדות זו כבר נאמרה בעמידה בבית הכנסת, ורק בתחילת האמירה, במילים "יום השישי ויכולו השמים", יש לעמוד, מפני כבוד שם ה' הנרמז בראשי התיבות של מילים אלה; ויש שכתבו שאף למנהג בני אשכנז יש לומר ויכולו בעמידה. ובעת אמירת הברכות שבקידוש – לדעת השולחן ערוך ניתן לעמוד, ולדעת הרמ"א עדיף לשבת, משום שבאופן

מדוע מסכת אבות כלולה בסדר נזיקין?

סיבה נוספת לקביעת מסכת אבות בסדר נזיקין, משום שמסכת זו אינה שייכת במובהק לאחד מהסדרים האחרים, ואילו בסדר זה מופיעה מסכת סנהדרין, וכל החכמים הנזכרים במסכת זו, עד לרבי יוחנן בן זכאי, היו כולם מן הסנהדרין. [רבנו יונה אבות א, א]

בגמרא במסכת ברכות נאמר, שהרוצה להיות חסיד, יקיים וישמור את הלכות נזיקין, ויש אומרים – את דברי המוסר שבמסכת אבות, ויש אומרים – הלכות ברכות. ומשום כך קבע רבי יהודה הנשיא את מקומה של מסכת אבות בסדר נזיקין, שהרי היא קשורה בסדר זה, שהרי מובאים בה הגורמים המביאים למעלת החסידות. ועם זאת, מסכת ברכות נקבעה בסדר זרעים, משום שהיא עוסקת בברכת הזרעים והפירות.

הוא נתקף בפחד איום: עם משה חייט אין פשרות. הוא ימחה בו! הוא יגער בו!. באותו רגע הוא זרק את הסיגריה, ובהזדמנות הראשונה שהיתה לו ירד מהחשמלית, חזר לבית הנופש ברגל, ויותר לא חילל את השבת!

סיפור רבי שלום שבדרון סיפור ששמע מבעל המעשה:

ההבראה. כיון שהיצר השתלט עליו, והוא חשק בסיגריה נוספת, הוא מצא את עצמו עולה לחשמלית ונוסע בעיצומה של שבת קודש לעיר רח"ל. הוא הגיע למטה לשוק, הסתכל מבעד לחלון החשמלית, וראה שעומד מולו, בכניסה לשוק לא פחות ולא יותר: משה חייט. משה חייט עומד ומסתכל עליו! משה חייט נמצא כאן בשוק, ועוד רגע הוא יתפוס שיושב לפניו בנו של הרב, נוסע בחשמלית ומעשן סיגריה בשאבעס! הוא נתקף בפחד איום: עם משה חייט אין פשרות. הוא ימחה בו! הוא יגער בו! באותו רגע הוא זרק את הסיגריה, ובהזדמנות הראשונה שהיתה לו ירד מהחשמלית, חזר לבית הנופש ברגל, ויותר לא חילל את השבת! כך סיפר בעל המעשה לרבי שלום שבדרון. שאל אותו ר' שלום: אמור לי יידי, האם ראית את משה חייט מאז? לא ראיתי אותו שוב, ענה היהודי. על פי ההגיון, יש סיכוי שמשה חייט שרד את המלחמה? האיש החוויר כסיד: מעולם לא חשבתי על כך. לא. אין סיכוי. משה חייט היה בגיל של אבי. את הזקנים הנאצים לקחו ראשונים, וגם אם לא הרגו אותו מייד, אין סיכוי שהוא שרד את המלחמה. אז תסביר לי, ביקש ר' שלום, מה הוא עשה בשוק בשבת? האיש נבהל: אינני יודע. לא חשבתי על זה מעולם! אמר לו רבי שלום, אסביר לך: חכמינו אמרו "כל המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו". איך הוא שהחזיר בתשובה את משה חייט, והנה פתאום רואים בשמים שהבן שלו מתדרדר ומי יודע עד איזה שאול תחתית הוא יגיע. לכן שלחו את אותו בעל תשובה מגן עדן. משה חייט אכן היה בשוק! הוא ירד לעולם הזה כדי להציל את בנו של מי שהחזיר אותו בתשובה. מאת הרב שלום שוורץ שליט"א

היה יהודי שאביו היה רב בעיירה באירופה לפני מלחמת העולם השנייה. באותה עיירה היו יהודים רבים שהתבוללו רח"ל. אחד מהם נקרא משה חייט. לימים, אביו נפטר, ומטבע הדברים כשישב שבעה היה יותר קרוב לקבל ולשמוע. כשהגיע רב הקהילה לנחמו, שכנע אותו לומר קדיש בימי השבעה, ואפילו הצליח לגרום לו לבוא לבית הכנסת לומר קדיש, גם לאחר מכן.

משה חייט הגיע לבית הכנסת במהלך השנה על אביו, והרב קירב אותו בחמימות עד שהפך לשומר תורה ומצוות. ברבות הימים משה נהיה לשם דבר בעיירה, כיון ששם עצמו למוכיח בשער של בני הקהילה. מי שהיה מדבר בקדיש, משה חייט היה מעיר לו. כשמישהו לא היה מתפלל כראוי, היה גוער בו, ולא נרתע מלקיים את מצוות התוכחה על כל עוול שנעשה.

הגיעו ימי הזעם, הנאצים החריבו את קהילות ישראל, והרגו יהודים לרבבות, אך בן הרב של אותה עיירה זכה להינצל מן המלחמה.

אותו יהודי היה חולני לגמרי. הוא חלה כל כך, עד שלא התעניין כלל מה קורה בסביבתו. ולכן 'ועד ההצלה' שלחו אותו לשוויץ להחלים בבית הבראה מיוחד שהיה ממוקם בפסגות ההרים.

חלק מהיהודים שחיו באותה תקופה לא זכו במשך שנים לראות שבת אמיתית מה היא, לפגוש יהודים של צורה לאחר שהקהילות המפוארות באירופה נכחדו כמעט כליל. זהו דור שאי אפשר לדון אותו כלל.

שבת אחת החל להרגיש שכוחותיו שבים אליו. וכיון שכך, חפץ מאוד לעשן סיגריה. מרוב תאוותו הגדולה לא שלט בעצמו ועישן סיגריה בעיצומה של שבת קודש רח"ל. עבירה גוררת עבירה, ואחריה הוא עישן עוד סיגריה.

בעמק הסמוך הייתה עיירה, ובינה לבין בית הנופש פעלה חשמלית שבה היו נוסעים הנופשים לשוק של העיירה כדי לקנות מוצרים שלא הובאו לבית

'אולי תוכלו לומר לי מה פשעי ומה הטאתי שבאים אלי כל היום וכל הלילה לבקש ברכות?' כך מספרת נכדתו של בעל ה'קהילות יעקב' הסטייפלער זצ"ל, על התייחסותה של סבה הגדול לבקשות של הברכות שהיו מגיעות אליו. תיאור זה פותח את העלון 'לקראת שבת' השבוע שיופיע אי"ה מחר וישלח למיילים של כל מנויי 'דרשו'.

עוד נוכל לקרוא בעלון, שיחה מיוחדת של הרב יעקב הייזלר עם הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א על גדלותו של מרן הגרי"ש אלישיב, ובו הוא מתאר את הפלא הגדול שלמרות שהגרי"ש אלישיב זצ"ל היה עייף מלימודו, אבל מעולם לא ראו אותו נרדם באמצע הלימוד. מתי הוא כן נרדם? בשבת, בשעת אכילת הצולנט. הוא היה משבח את הרבנית ע"ה על מאכלי השבת הערבים שהכינה אבל יכול היה להירדם באמצע הסעודה מחמת עייפותו אבל חלילה לא באמצע לימודיו. ספרתי זאת לד"ר קליינמן רופאו האישי והוא אמר שזה פלא... הבאנו גם את דבריו של מרן המשגיח הגר"ד יפה זצ"ל שסיפר על הגאון הגדול רבי יצחק ברנשטיין זצוק"ל ר"י כנסת חזקיהו" כפר חסידים" לרגל יומא דהילולא של ראש הישיבה, ובו הוא סיפר כי היה מאן דהוא שהתלונן לרבי אליהו לאפיאן זצוק"ל: איך מגישים כזה בחור צעיר בעל תפילה בימים נוראים? ורבו ר' אלי השיב ש"היראת השמיים והנקיות של הנער הזה, עולה על שאר המעלות הנדרשות לבעל תפילה!!!" והסיפור המיוחד של רבי שלמה לוינשטיין שליט"א שמשפר על כח התורה שפוקד עקרונות, וזהו סיפור מדהים על אותו זוג שלא היה להם ילדים במשך עשרים שנה. הם התגוררו בחו"ל, והחליטו לעלות לארץ ישראל, שכפי שמואב ברש"י, הישיבה בה היא סגולה לבנים. דא עקא, לאחר שלוש שנים נוספות של ישיבה בארץ - לא חל שום שינוי במצבם. ידיד שפגש אותם התבטא שלעולם לא יהיו להם ילדים, והבטיח כי אם יהיו להם ילדים - הוא סוגר את העסק שלו בחו"ל, עולה לארץ ישראל, והופך להיות אברך כולל,?" אחרי שנתים נוספות של המתנה ותפילה, נולדו להם, בסיעתא דשמיא, תאומים: בן ובת. "ותהום כל העיר". איזו שמחה... רק אדם אחד נכנס ללחץ... הוא עלה על המטוס הראשון לארץ ישראל. מנמל התעופה נסע במונית ספישל לרבי חיים קנייבסקי שליט"א ובפיו שאלה: "כבוד הרבו! כך וכך הוה מעשה, וכך וכך אמרתי, מה עלי לעשות?" "מה השאלה? תקים את מוצא פיך!" "כבוד הרב! האם אפשר לעשות התרת נדרים?" גליון מיוחד ומרתק.

הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א מעשה שסיפר הגאון הגדול הרב פאם זצ"ל ולימד אותנו מתוכו מוסר השכל נפלא, ומעשה שהיה כך היה: לאוזניו של קבצן עני שפרנסתו היתה דחוקה עד מאוד, הגיעה שמועה שישנה הזדמנות פז להרוויח סכום כסף נכבד בארה"ב. ידידו הקבצן אסף וצירף פרוטה לפרוטה עד שהצליח לצבור סכום כסף הגון שבאמצעותו יוכל לרכוש כרטיס טיסה הלוך ושוב לארה"ב, וגם ישאר לו חלק נכבד לצורך שהותו שם במשך מספר ימים. היום המיוחל הגיע, הקבצן שזו לו הטיסה הראשונה בחייו, עלה במדרגות המובילות אל תוך המטוס. נכנס והתיישב במושב הראשון שנקלע לידו, בחושבו שדרכו של מטוס כדרכו של אוטובוס, אך לא ידע הוא שהמקום שבוחר לשבת, לא היה פחות מאשר במחלקה הראשונה. מיד כשהתיישב על מושבו נפלטה מפיו אנחת רווחה. מעולם לא זכה לחוש נוחות שכזו בשום מושב או ספה שישב עליהם אי פעם. לאט לאט החל להכיר את כל מנגנוני הנוחות המותקנים לרווחתם של הטיסים במחלקה הראשונה. החל מהמזגן המיוחד, הנעימות המיוחדות המושמעות באוזניות המותאמות לכל נוסע, המושבים והידיות המתכווננות. הכל היה בשבילו חדש וכעין חלום. פסגת הנאותיו בטיסה זו, הגיעה לשיאה בזמן חלוקת ארוחת הצהריים. האוכל המהביל וריחו הנודף עשוהו כשיכור, סעודה מעין זו לא טעם מעולם. והנה, אך קיבל את מנתו וכבר היה ראשו ורובו טמונים בתוך צלחתו. דא עקא, קולות ההתלהבות שנפלטו מפיו, ליקוק אצבעותיו ואנחות האושר

אני מבין שטיסה במחלקה זו עולה שלושת אלפים דולר, הנה לך 2000 דולר נוספים מלבד ה 1000 שכבר שילמתי ואני מבקש שתאפשרו לי להמשיך את טיסתי במחלקה זו

שלו היסבו לשכניו ההדורים למחלקה אי נוחות רבה, וזאת מלבד פליאתם הבלתי מוסתרת שאדם בעל חזות כה דלה זוכה לטוס ביחד עמם. כשפקעה סבלנותו של אחד הנוסעים הכבודים, פנה הוא לדיילת וביקש ממנה שתתעניין על מהותו של אותו קבצן תימהוני. כשהגיעה הדיילת אל הקבצן, ביקשה ממנו באדיבות לראות את כרטיסו. מה גדולה היתה תדהמתו כשהודיעה לו שמקומו אינו אלא בירכתי המטוס במחלקה הפשוטה. ידידנו לא איבד את עשתונותיו. על חויה כה מיוחדת אינו מוכן לוותר בשום אופן. הוא החליט בהחלטה נחושה שאת כל הכסף ששמר להוצאות הדרך מוכן הוא להשקיע בשביל להמשיך בטיסה מיוחדת זו. פנה הוא לדיילת ואמר לה: "הנני מבין שטיסה במחלקה זו עולה שלושת אלפים דולר, הנה לך אלפיים דולר נוספים מלבד האלף שכבר שילמתי ואני מבקש שתאפשרו לי להמשיך את טיסתי במחלקה זו." או אז ענתה לו הדיילת: "אנו מצטערים, אך מה שלא קונים למטה כבר אי אפשר לקנות למעלה..." האדם שיעמול לקנות קניינים רוחניים יזכה לשיר את שירת חייו בשמחה, להתענג על ה' ולהנות מזיו שכירתו שהוא העידון הגדול מכל העידונים, ועליו לזכור שהזמן דוחק והמלאכה מרובה ואת מה שלא קונים למטה בזה העולם, כבר אי אפשר לקנות למעלה בעולם שכולו טוב...

המאמר המלא בגליון 'לקראת שבת' מחר

בעיצומה של השאלה, קרם מרן הגר"ש אלישיב והתעלף. בקושי הצליחו הנוכחים לתפסו ברגע האחרון, ומנעוהו מליפול ארצה. בהלה רבה שררה בבית המדרש. החלה התרוצצות רבתי, מישהו הזעיק אמבולנס...

על מנוחת הנפש, שקיעות בלימוד התורה וענוותנותו של מרן הגר"ש אלישיב זיע"א

"אני למדתי מאן שלוש דברים: מנוחת הנפש, שקיעות בלימוד התורה וענווה", אומר הגר"ש דרזי שליט"א, שהיה עד ראייה לכל מהלך הדברים. "שנייה אחת בלבד לאחר שהתעורר מעלפוניו כבר הספיק לחזור לעצמו, לא חשב לרגע מה קרה, אלא הפטיר כלפי רבי דוד מורגנשטרן: "נו!" כמבקש שישאל את שאר השאלות שיש לו לשאול". רק לאחר שלושה ימים, באמצע סעודת השבת, כשהיה עליו לשוחח עם נכדו המסב ואוכל עמו, פינה לראשונה את מחשבתו ושאל על ההתרחשות שקרתה לפני שלושה ימים. כה שקוע היה בעיונו, עד שלא מצא פנאי לחשוב על כך".

אפשר להתבונן ולהתפעל ממנוחת הנפש המופלגת שהתגלתה במעשה זה. בעוד בקרב כל הסובבים שררו מהומה ובלבול, הוא שמר על שלוה, כביכול לא קרה מאומה. והלא דרכו של כל אדם שקורס תחתיו ומתעלף, שהוא זואג וחדר למצבו, ולוקח לו זמן מסוים עד שהוא מתאושש וחוזר לעצמו. אצל רבינו זה לקח פחות משנייה.

אולם הלימוד הגדול מכולם, הוא מידת הענווה המופלאה שהתגלתה כאן. צא וחשוב מה עושה במצב כזה בן אדם שיש בו אפילו גאווה מועטה: הוא שוכב, אמבולנס עומד ומצפה לו, הרופא מפשיל את כותנתו ובודק את ליבו, סביבו מצטופפים אנשים מבוהלים החרדים למצבו וילדים סקרנים. כולם ראו אותו במצב שאינו נעים, כל אדם שיש בו מעט גאווה מרגיש מתוסכל ובושה גדולה מכל המאורע.

כל זה נובע מגאווה ומהרגשת העצמיות, אולם על פניו של רבינו לא פשטה שום הבעת אי נעימות, התסכול לא פשה בלבו. אמנם לפני רגע ראוהו כל תלמידיו במצב בלתי נעים לכאורה, אך הוא יצא מבית המדרש וחזר לביתו כמו לא ארע דבר. חזר לסוגייתו ולמד באותה התמדה ועמל כפי שהתרגל עוד מימי נעוריו, מבלי להשאיר מקום במחשבתו לכל אלו. יתר על כן, כל מי שהכיר את רבינו מקרוב, ידע על גודל אצילותו וביישנותו, עד שמעולם לא ראהו אדם שותה כוס מים בפניו, פרט לאנשים הקרובים אליו ביותר שעמם הוא מרגיש כבני משפחה. כל הופעתו והנהגתו מלוות היו באצילות מלכותית. באדם שטבועה בו מידת ביישנות כזו, הרגשת אי הנעימות גדולה פי כמה וכמה. אין זאת אלא ענווה בשיא מדרגתה.

בכל פעם שהנני רוצה להתחזק בעצמי או לחזק אנשים אחרים בעניין ענווה ומנוחת הנפש, אני שם התרחשות זו מול עיני, הופך בה, מתבונן בה ושואב ממנה מלא חופניים התעוררות.

(מתוך גדולה שמושה)

"יִצְעֶקֶב אִישׁ אִישׁ יָסֵב אֶהְלִים" (בראשית כ"ה, כ"ז)

בוקר אחד לאחר התפילה, התרחש אירוע שיש בו כדי ללמד על המדרגות הנשגבות בענווה של מרן הגר"ש אלישיב זצוק"ל, על שקיעותו העצומה בתורה ועל מנוחת הנפש שלו. באותו יום לא חש רבינו בטוב. הוא יצא מביתו בדרכו לתפילת שחרית, עטוף בצעיף למרות השמש הקופחת בעיצומו של חודש תמוז. חיזורו וחולשתו ניכרו היטב על פניו, אך אלו לא הפריעו לסדריו הקבועים. זמן ההליכה לתפילת שחרית - מוקדש היה לשאלות שונות בהלכה. לאחר התפילה התרחש הדבר: הגאון רבי דוד מורגנשטרן שליט"א, תלמיד רבינו, עמד בסמוך לו בזמן חליצת התפילין וניצל את הזמן כדי לשאול שאלות. בעיצומה של השאלה השלישית, מיהר רבינו לסיים את חליצת תפיליו, קרס תחתיו והתעלף. בקושי הצליחו הנוכחים לתפסו ברגע האחרון ומנעוהו מליפול ארצה. בהלה רבה שררה בבית המדרש. החלה התרוצצות רבתי, חלק הביאו מים קרים, מישהו אחר הזעיק אמבולנס.

מיד כשהתעורר רבינו מעלפוניו ופקח עיניו, פנה אל רבי דוד מורגנשטרן ואמר לו: "נו!", כמבקש שימשיך בשאלותיו. רבי דוד מורגנשטרן היה המום מן ההתרחשות, ולא הצליח לפצות את פיו. ראה רבינו שאין בידו שאלות נוספות, קם ממקומו ורצה לשוב לביתו. אמרו לו הנוכחים כי הזמינו רופא שיבוא לבדוק את מצבו. רבינו נשאר והמתין זמן מה עד שהגיע הרופא והחל במלאכתו. דקות ארוכות עסק בבדיקותיו, אך לא הבחין במצא רפואי מחשיד.

יללת צופרי האמבולנס 'הזמינה' אנשים רבים שסקרנותם התעוררה. השעה היתה מוקדמת, וילדי תלמודי התורה הסמוכים מרחק שתי בניינים מבית מדרשו של רבינו, שעדין לא החלו את לימודיהם, התקהלו אף הם לצפות בנעשה, כדרכם של ילדים. המולה גדולה שררה, אך לרבינו היא לא נגעה במאומה. הוא אמר לרופא שברצונו ללכת אל ביתו, ומיד קם ויצא. הרעש שהתעורר כמו חלף לידו מבלי שיהא קשור אליו, כאילו לא קרה זה עתה דבר.

ההתרחשות ארעה ביום רביעי. אותו יום חלף מבלי שיברר מאומה אודות מה שקרה. גם ימי חמישי ושישי עברו. רק בשבת, בעיצומה של הסעודה השלישית, כאשר שוחח מעט עם נכדו, שהסב עמו לסעודה, פתח ושאל אותו: "לשם מה התקהלו ילדים רבים ואנשים למרגלות בית המדרש באחד מימי השבוע?" "הלא סבא התעלף, הגיע אמבולנס, היה רופא..." הזכיר הנכד. "אה, יא, ריכטיג" ("נכון"), נזכר רבינו.

אודות התרחשות זו על כל מרכיביה, אפשר להמליץ את דברי התנא: 'הפך בה והפך בה' - ככל שמתבוננים במהלך הדברים אפשר ללמוד ממנו יסודות וכללים לחיים.

מדוע רבי סלמאן מוצפי זיע"א היה נוהר שלא יצלמוהו.

הבחורים בישיבה לא חדלו מלעורר רחמי שמים לרפואת רבם האהוב. אחד הבחורים יצא לעשות מגבית 'חיים', כלומר, שבחורי הישיבה יתנדבו מימי חייהם לזכותו של ר' נפתלי. לאחר המגבית, נכנס התלמיד אל רבינו החפץ חיים, והודיע לו שהבחורים נדבו מימי חייהם היקרים לזכותו של ראש הישיבה, ואף העז לבקש מהחפץ חיים שישתתף אף הוא במגבית זו.

החפץ חיים ישב בכובד ראש, וחשב כמה הוא יכול לתרום לזכותו של ר' נפתלי. לאחר מחשבה מעמיקה נענה ואמר שהוא מוכן לתרום 'דקה' מחייו לזכותו. השמועה עשתה לה כנפיים בישיבה, עד כמה החפץ חיים מייקר את הזמן יותר מכל, וכבר למחרת גברה ההתמדה בישיבה בכפל כפליים.

מכאן ילמד האדם כמה צריך להיות זריז בכל מעשיו, כדי שלא לבזבז מזמנו היקר, ולנסות להשקיע כמה שפחות בענייני הגוף, כדי שיוכל להשקיע את מירב זמנו בתורה ובמצוות!

מתוך אפריון שלמה

מסופר על הצדיק ר' סלמאן מוצפי זיע"א, שתמיד היה נוהר שלא יצלמוהו. בני ביתו סברו שהתנהגותו נעוצה בסברה שרוחות שורות על זיוקן האדם שנברא בצלם אלוקים ומפריעות לו בעבודת ה'... אולם טעם אחר לגמרי היה לרב, וכה אמר: הסיבה העיקרית שאני מתנגד בחריפות להצטלם, אינה מהטעם שאתם חושבים, אלא הסיבה היא חמורה מזה בהרבה!

כי כאשר האדם מתייר לעצמו להצטלם, הוא גם מתחיל לעשות לעצמו אלבומים ואוסף תמונות, עד שבמשך הזמן מצטברות אצלו מאות תמונות. יום אחד הוא יושב ומסתכל בתמונות, ומאבד זמן יקר. כרבע שעה או מחצית השעה בהתבוננות על תמונות, ומבטל תורה! וזו עבירה חמורה! נמצא שבעומדו להצטלם, הוא מכין את עצמו לעוון של ביטול תורה, מכיון שתכלית עמידתו מול המצלמה היא למטרת הסתכלות לאחר כך.

פעם אחת שאלו את הרב סלמאן מדוע הוא הולך בנעליים ללא שרוכים? תשובתו המפתיעה היתה: "כדי לחסוך בזמן!" מספרים שכאשר חלה ראש הישיבה, ר' נפתלי טרופ זצ"ל, ומצבו היה אנוש,